Uitnodiging

Informatiebijeenkomst Huisvesting Buitenlandse Werknemers

6 februari – aanvang 19:15

&

Themabijeenkomst Huisvesting Buitenlandse Werknemers

10 februari – aanvang 19:15

Geachte raadsleden,

Graag nodigen wij u uit voor de informatiebijeenkomst én themabijeenkomst over de huisvesting van buitenlandse werknemers.

Tijdens de raadsvergadering van 26 september heeft uw raad een raadsvoorstel aangenomen waarin u kennis heeft genomen van de beleidsevaluatie huisvesting buitenlandse werknemers. Daarnaast heeft u ingestemd met het uitwerken en onderzoeken van een aantal aanbevelingen uit deze evaluatie. Een aantal van deze aanbevelingen was dusdanig politiek gevoelig, dat er uit een nota van uitgangspunten moet blijken of deze uitgevoerd moeten worden.

Tijdens de raadscommissie van donderdag 12 september 2024 heeft wethouder Jeroen Broeders toegezegd dat er op korte termijn een themabijeenkomst wordt georganiseerd waarin de discussie kan worden gevoerd over een nota van uitgangspunten omtrent huisvesting van buitenlandse werknemers. Ook is er toegezegd een aantal basisdocumenten met uw raad te delen. Als vervolg op de toezegging is er tijdens de raadsvergadering van 26 september 2025 een motie aangenomen (''Evaluatie arbeidsmigrantenbeleid"), waarin aanvullende discussiepunten voor de themabijeenkomst zijn aangedragen.

Het afgelopen jaar heeft uw raad veel vragen gesteld over voornamelijk inschrijving, belasting, handhaving en huisvesting van buitenlandse werknemers. Bij de uitvoering van de toezegging is er daarom, naast het organiseren van een themabijeenkomst, ook gekozen voor een extra bijeenkomst in de vorm van een informatiebijeenkomst. Wij vinden het belangrijk dat u goed geïnformeerd wordt, en dat u antwoord heeft op uw vragen rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers vóór u hierover in discussie gaat. Omdat de huisvesting van buitenlandse werknemers niet binnen de gemeentegrenzen blijft, zijn voor de informatiebijeenkomst ook raadsleden uit de regio uitgenodigd.

Verderop in deze oplegger vindt u de specifieke uitnodigingen voor de informatiebijeenkomst (*pagina 3*) en de themabijeenkomst (*pagina 4*). Uw raad heeft verzocht om 2 weken voor de bijeenkomsten geïnformeerd te worden via relevante documenten over het thema huisvesting van buitenlandse werknemers. Deze documenten, inclusief omschrijving, kunt u vinden op pagina 7.

Wij kijken ernaar uit u op 6 en 10 februari te verwelkomen. Uw inbreng is van groot belang voor het ontwikkelen van een doordacht en gedragen beleid voor de huisvesting van buitenlandse werknemers in onze gemeente.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Medemblik

N.B.: tijdens de raadsvergadering van 7 november 2024 is een motie aangenomen die het college opdraagt om in Q2 een themabijeenkomst te initiëren over voornamelijk verblijfsbelasting. Om deze reden ligt de focus tijdens de informatie- en themabijeenkomst van 6 en 10 februari hoofzakelijk op huisvesting, en wordt er niet ingegaan op het thema verblijfsbelasting.

Uitnodiging

Informatiebijeenkomst Huisvesting Buitenlandse Werknemers

6 februari – aanvang 19:15

Raadszaal, Dick Ketlaan 21, Wognum

Geachte raadsleden,

Graag nodigen wij u uit voor een informatieavond over de huisvesting van buitenlandse werknemers in onze gemeente Medemblik. Tijdens deze bijeenkomst zullen verschillende sprekers vanuit hun eigen expertise en ervaring hun visie delen over dit onderwerp. We willen hiermee verschillende perspectieven en denkrichtingen aanreiken die ons helpen om goed onderbouwde keuzes te maken voor de toekomst.

Deze bijeenkomst vormt een belangrijke stap richting de volgende themabijeenkomst, waarin we samen in gesprek gaan over de richting die we willen geven aan de huisvesting van buitenlandse werknemers, met als basis het coalitieakkoord.

Programma:

19:15 – **Ontvangst en Welkom**

- Kort welkom door voorzitter Laurens Ivens.
- Doel en opzet van de informatiebijeenkomst én themabijeenkomst.

19:30 – **Gerwin van der Meulen – Partner onderzoeksbureau Decisio**

- Gerwin van der Meulen deelt de bevindingen uit de monitor arbeidsmigranten provincie Noord-Holland. Deze monitor is in 2024 door onderzoeksbureau uitgebracht en geeft een kwantitatieve weergave van de buitenlandse werknemers in de regio Westfriesland. Er zal gekeken worden naar de huidige situatie van Westfriesland en er wordt ook een prognose gegeven voor de toekomst.

20:00 – **Violetta Riedel – De uitdagingen van buitenlandse werknemers uit de praktijk**

- Violetta Riedel, die zelf 25 jaar in Nederland woont en een deel van haar carrière werkte in de informatievoorziening voor buitenlandse werknemers, deelt haar ervaringen. Vanuit haar persoonlijke achtergrond en werkervaring biedt zij inzicht in de uitdagingen die buitenlandse werknemers tegenkomen tijdens hun verblijf en wat zij belangrijk vinden in hun huisvesting.

20.30 – **Korte pauze**

20.45 – **Anita Strockmeijer – Senior adviseur Adviesraad Migratie**

- Anita Strockmeijer is senior adviseur bij de Adviesraad Migratie. Zij komt vertellen op welke manier de economische structuur en arbeidsmarktbeleid ingrijpt op arbeidsmigratie, en hoe de Adviesraad Migratie denkt dat er verbeteringen mogelijk zijn.

21:15 – **Vragenronde en vaststellen agenda themabijeenkomst 10-02**

- Gelegenheid voor raadsleden om vragen te stellen aan de sprekers.
- Vaststellen van de agenda voor de themabijeenkomst (10-02) met de mogelijkheid om thema's aan te dragen die nog niet op de agenda staan.

21.45 – **Afsluiting**

- Samenvatting van de belangrijkste inzichten.
- Vooruitblik op verdere stappen en planning.

Uitnodiging

Themabijeenkomst Huisvesting Buitenlandse Werknemers

10 februari – aanvang 19:15

Raadszaal, Dick Ketlaan 21, Wognum

Geachte raadsleden,

Graag nodigen wij u uit voor de themabijeenkomst over de huisvesting van buitenlandse werknemers. Tijdens deze bijeenkomst willen wij met u in gesprek gaan over de uitdagingen en daarbij de mogelijke oplossingen rondom dit onderwerp, die uiteindelijk zullen worden verwerkt in de nota van uitgangspunten voor de huisvesting van buitenlandse werknemers.

Deze bijeenkomst is bedoeld om gezamenlijk de koers bepalen voor de huisvesting van buitenlandse werknemers in onze regio, met als basis het coalitieakkoord en de informatie van de informatiebijeenkomst van 6 februari jl.. We gaan dieper in op de thema's en vraagstukken die hierbij spelen en bespreken welke uitgangspunten we moeten opnemen in de nota van uitgangspunten die we gaan opstellen. Het beleid huisvesting buitenlandse werknemers wordt geactualiseerd op basis van deze nota.

In de discussiepunten is aandacht voor de aangebrachte onderwerpen uit de motie ''evaluatie arbeidsmigrantenbeleid'' en de aanbevelingen uit het raadsvoorstel van de beleidsevaluatie.

De discussie zal zich richten op de volgende onderwerpen:

1. Bespreking van beleid rondom de uitbreiding van huisvesting:

- Wat is de visie van de gemeente op de uitbreiding van het aantal beschikbare bedden voor buitenlandse werknemers bij agrarische bedrijven?
- Willen we in het beleid een groeinorm toepassen bij de huisvesting van buitenlandse werknemers die bij agrarische bedrijven worden gehuisvest?
- In hoeverre moeten we het aantal bedden voor buitenlandse werknemers aanpassen in verhouding tot de groei van de werkgelegenheid in specifieke sectoren?

2. Discussie over economische en sectorale ontwikkelingen:

- Wat is de rol van de gemeente in het adresseren van de maatschappelijke impact van het aandeel 'lage lonen' in sectoren zoals logistiek, tuinbouw, bouw en de voedingsindustrie?
- Wat is de rol van de gemeente in het stimuleren van een verschuiving van deze sectoren naar meer innovatieve en robotisering-oplossingen, en hoe kan dit impact hebben op de huisvestingsbehoefte van buitenlandse werknemers?

3. Verdieping van de thema's voorafgaand aan de bijeenkomst:

- Wat kunnen we leren van het Westlands model voor de huisvesting van buitenlandse werknemers?
- Op welke manier moet er onderscheid worden gemaakt tussen tijdelijke huisvesting voor seizoensgebonden werknemers en langdurige huisvesting voor buitenlandse werknemers die meer permanent in Nederland willen blijven?
- Op welke manier willen we de regionale samenwerking bevorderen?

- Hoe zorgen we ervoor dat tijdelijke oplossingen geen "permanente" problemen veroorzaken in de woonmarkt?

4. Tegemoetkomen aan de behoeften van de buitenlandse werknemers in onze gemeente:

- Willen we als gemeente een actievere rol gaan spelen in het aanbieden van informatie aan buitenlandse werknemers?
- Zijn we als gemeente bereid om te investeren in het verbeteren van integratie en sociale cohesie voor buitenlandse werknemers?

Programma:

19:15 – **Welkom en inleiding**

- Welkom door de voorzitter T. Berlijn.
- Korte uitleg over het doel van de avond en het uitgangspunt uit het coalitieakkoord.

19:30 – **Fase 1: De Plenaire Stellingenronde**

- Plenaire behandeling van een aantal verschillende stellingen:

  Stelling 1: Het beleid moet het mogelijk maken om meer buitenlandse werknemers bij agrarische bedrijven te huisvesten.

  Stelling 2: Er moeten prestatieafspraken gemaakt worden met gemeenten uit de regio, zodat iedere gemeente naar evenredigheid huisvesting realiseert.

  Stelling 3: De gemeente moet een actieve rol gaan spelen in de informatievoorziening voor buitenlandse werknemers.

  Stelling 4: Het beleid moet op meer manieren onderscheid maken tussen de huisvesting voor seizoensgebonden werknemers en werknemers die (meer) permanent in Nederland willen blijven.

- Partijen krijgen de mogelijkheid om hun standpunten te delen (2-3 minuten per partij).

20.15 – **Korte pauze**

20:30 – **Fase 2: Plenaire Discussie**

- Verdieping van de discussie op basis van reacties op de stellingen.
- Mogelijkheid voor raadsleden om met elkaar in gesprek te gaan en standpunten verder te verduidelijken.
- Raadsleden kunnen een onderwerp (binnen het thema huisvesting buitenlandse werknemers) aandragen voor het debat.

21:30 – **Afronding**

- Samenvatting van de besproken punten.
- Afsluiting van de bijeenkomst en dankwoord.

Stukken ter voorbereiding op de informatie-en themabijeenkomst

1. Beleid Huisvesting Buitenlandse Werknemers (*Gemeente Medemblik, 2021*)
Het beleidsstuk bevat de huidige regels rondom huisvesting buitenlands werknemers. Het stuk laat zien waar we nu staan.

2. Beleidsevaluatie Huisvesting Buitenlandse Werknemers 2024 (*Gemeente Medemblik, 2024*)
De Beleidsevaluatie Huisvesting Buitenlandse Werknemers reflecteert op de effectiviteit van het huidige beleid en geeft aanbevelingen voor een beleidsactualisatie. De aanbeveling voor het opstellen van een nota van uitgangspunten huisvesting buitenlandse werknemers is de directe aanleiding voor de informatie- en themabijeenkomst.

3. Huisvesting Arbeidsmigranten in Medemblik: Onderzoek Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer (*Rekenkamercommissie, 2023*)
In 2023 heeft de Rekenkamercommissie een beleidsevaluatie uitgevoerd over het beleid huisvesting buitenlandse werknemers. Hier kwamen aanbevelingen uit die zijn meegenomen in de eigen beleidsevaluatie van 2024 (*zie "Beleidsevaluatie Huisvesting Buitenlandse Werknemers 2024"*).

4. Geen tweedehandsburgers (Rapport Roemer) (*Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, 2020*)
Het rapport "Geen tweedehandsburgers" geeft aanbevelingen om misstanden bij buitenlandse werknemers in Nederland tegen te gaan. Het rapport was de aanleiding voor veel gemeenten in Nederland om kritisch te kijken naar de kwaliteit én kwantiteit van huisvesting van buitenlandse werknemers.

5. Drie jaar na Roemer: Jaarrapportage arbeidsmigranten 2023 (*Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2023*)
De jaarrapportage reflecteert op de stand van de zaken van de aanbevelingen die gedaan zijn in het vorige Roemer rapport ("*Geen tweederangsburgers"*).

6. Monitor arbeidsmigranten provincie Noord-Holland (*Decisio, Provincie Noord-Holland, 2024*)
De monitor arbeidsmigranten geeft een kwantitatieve weergave van de buitenlandse werknemers in de regio Westfriesland in de periode 2020 tot 2022. De monitor geeft een prognose van het aantal buitenlandse werknemers in de regio t/m 2030.

7. Actualisatie onderzoek arbeidsmigranten Noord-Holland Noord (*Decisio, 2022*)
De actualisatie geeft een kwantitatieve weergave van de buitenlandse werknemers in de regio Westfriesland in de periode 2010 tot 2020. Dit document is de voorganger van de "monitor arbeidsmigranten provincie Noord-Holland" en is toegevoegd ter vergelijking.

8. Informatie over het Westlands model (*Gemeente Medemblik, 2025*)
Het Westlands model is een terugkerend onderwerp in de discussie rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers. In deze informatienota wordt informatie rondom het Westlands model verstrekt.

9. Afgewogen arbeidsmigratie: Gericht arbeidsmigratiebeleid voor brede welvaart (*Adviesraad migratie, 2024*)
De Adviesraad Migratie laat in dit rapport zien hoe een concrete uitwerking van een brede welvaart als doelstelling van arbeidsmigratiebeleid op verschillende terreinen eruit zou kunnen zien. Met name "het integreren van het arbeidsmigratieperspectief in andere beleidsterreinen zoals het economisch structuurbeleid en het arbeidsmarktbeleid" is relevant voor de discussie tijdens de themabijeenkomst.

10. Update over 2 middelgrote huisvestingslocaties (*Gemeente Medemblik, 2025*)
Momenteel is gemeente Medemblik bezig met het realiseren van 2 middelgrote huisvestingslocaties voor buitenlandse werknemers. In dit document wordt de voortgang van de projecten besproken.

11. Zicht op arbeidsmigranten: Een belevingsonderzoek naar de positie van EU-arbeidsmigranten, derdelanders en ontheemde Oekraïners in Nederland (*Risbo, 2024*)
Uniek aan dit rapport van Risbo is dat er nog nooit eerder op deze schaal aan buitenlandse werknemers zelf is gevraagd hoe zij vinden dat het met hen gaat. Met dit onderzoek doet Risbo een eerste aanzet om de stem van buitenlandse werknemers te laten horen over hun eigen positie.

12. Ethos-telling van dak- en thuisloosheid: Regio West-Friesland (H4) (*Ethos, 2024*)
Dit rapport van Ethos bevat de resultaten van een telling omtrent dakloosheid die plaatsvond op 9 april 2024 in regio Westfriesland. In hoofdstuk 4 van het rapport wordt ingegaan op de resultaten van kwalitatief onderzoek naar buitenlandse werknemers en het verblijf op campings en vakantieparken.